

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ ТАНКОВИХ ВІЙСЬК
НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
“ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ”

Кафедра хімії та бойових токсичних хімічних речовин

ЗАТВЕРДЖУЮ
Начальний факультету
полковник

“ ____ ” _____ А.ЧУЛІНДА
2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ВІЙСЬК

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти: _____ **другий (магістерський)** _____
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

вид дисципліни: _____ **фахова підготовка / обов'язкова** _____
загальна підготовка (обов'язкова / вибіркова) / фахова підготовка (обов'язкова / вибіркова)

форма навчання: _____ **денна** _____
(денна / заочна)

Харків
2019

Обсяг дисципліни: 6 кредитів ECTS / 180 годин.

Лекцій: 10 годин.

Групових занять: 76 годин.

Практичних занять: 12 години.

Модульних контролів: 12 годин

Курсових робіт: 6 годин.

Контрольних заходів: 4 години

Форма контролю: диференційований залік.

Термін викладання для освітнього ступеня “бакалавр”: 9 семестр.

Мова викладання: українська.

Метою викладання навчальної дисципліни “Екологічна безпека військ” є навчити курсантів теоретичним основам екології військової діяльності, основним принципам і засобам екологічного моніторингу та раціонального природокористування у військах; прищепити курсантам вміння організовувати та якісно здійснювати заходи забезпечення екологічної безпеки у військовій частині, правильно відпрацьовувати документи начальника служби РХБ захисту – начальника служби екологічної безпеки військової частини з питань екологічної безпеки

Компетентності.

1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Організовувати роботу підрозділу із дотриманням заходів безпеки та охорони праці (ЗК-4).

2. Здатність виконувати завдання бойового застосування підрозділів військ РХБ захисту, приймати оптимальні рішення та ставити завдання підпорядкованим (приданим) підрозділам на основі аналізу отриманої інформації, оцінки обстановки та проведених тактичних розрахунків, розробляти та вести бойові документи (ФК-1).

3. Здатність забезпечувати виконання заходів екологічної безпеки військ, відпрацьовувати документацію з питань екологічної безпеки (ФК-13).

Результати навчання.

1. Знання та навички щодо організації та здійснення безпечної навчально-бойової діяльності (ПРН 4).

2. Вміння проводити пошук інформації, аналізувати, систематизувати, узагальнювати, проводити експериментальні та теоретичні дослідження, робити обґрунтовані висновки з питань фахової діяльності (ПРН 7).

3. Знання факторів впливу військової діяльності на навколишнє природне середовище, вміння здійснювати екологічний захист військ з відпрацюванням документації з питань екологічної безпеки (ПРН 19).

Змістові модулі що розглядаються.

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи екологічної безпеки військ.

Змістовий модуль 2. Джерела забруднення НПС у ЗС України.

Змістовий модуль 3. Охорона атмосферного повітря у військах.

Змістовий модуль 4. Охорона і раціональне використання водних ресурсів у військах.

Змістовий модуль 5. Охорона і раціональне використання земель у військах.

Змістовий модуль 6. Охорона тваринного і рослинного світу у військах.

Змістовий модуль 7. Захист НПС у ЗС України.

Змістовий модуль 8. Екологія людини.

Змістовий модуль 9. Система екологічного моніторинга в ЗС України.

Змістовий модуль 10. Управління природоохоронною діяльністю у ЗС України.

Змістовий модуль 11. Методична підготовка

Форма та методи навчання. Для досягнення мети навчання передбачені наступні форми навчання:

фронтальна форма навчання, коли усі курсанти під контролем викладача виконують одне і теж завдання одночасно;

індивідуальна форма навчання, коли курсанти виконують завдання послідовно, один за одним.

При цьому, використовуються наступні методи:

пояснення (під час викладення навчального матеріалу здійснюється глибоке пояснення відповідного навчального матеріалу);

обговорення (є складовою частиною любого виду навчального заняття);

повторення (спрямований на якісний кінцевий результат виконання відповідного завдання під час проведення практичних занять);

показу (застосовується під час усіх видів навчальних занять на прикладах);

творчого підходу (викликає у курсантів почуття зацікавленості та необхідності в якісному відпрацюванні сформульованого відповідного завдання на занятті);

контролю (спрямований на те, що кожний курсант повинен в кінцевому результаті виконати кожний елемент завдання, яке йому ставилося).

Методи контролю. Вхідний контроль проводиться на першому занятті і здійснюється шляхом проведення письмового опитування. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги курсантам.

Поточний контроль проводиться на всіх видах навчальних занять. Основні форми поточного контролю: усне опитування та письмовий контроль. Основна мета поточного контролю – постійне отримання інформації про якість засвоєння курсантами матеріалу навчальної

дисципліни, перевірка готовності курсантів до виконання наступних навчальних завдань, а також управління їх навчальною мотивацією.

Самоконтроль призначений для самооцінки курсантами якості засвоєння навчального матеріалу шляхом виконання завдань, які містяться в навчальному посібнику за кожну тему.

Модульний контроль полягає в оцінюванні результатів навчання курсантів із вивчення навчального матеріалу змістового модуля і проводиться відповідно до графіку навчального процесу.

Підсумковий контроль проводиться у вигляді диференційованого заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни шляхом тестування.

Розподіл балів, які отримують курсанти.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (R), з якого передбачена семестрова атестація у вигляді екзамену, формується як сума рейтингового балу з кредитного модуля за семестр (сума балів поточної успішності навчання за семестр – стартового рейтингу) – R_С, рейтингового балу з кредитного модуля за диференційований залік (сума залікових балів) – R_{ДЗ} та з урахуванням наявності штрафних/заохочувальних балів R_З

$$R = R_C + R_{ДЗ} \pm R_З.$$

Таблиця 1 – Розподіл балів кредитного модуля для оцінювання успішності курсанта

Поточне оцінювання та самостійна робота							Диф. залік	Сума
Кредитний модуль 1							40	100
Змістові модулі 1–11	МКР 1	МКР 2	МКР 3	МКР 4	МКР 5	МКР 6		
42	3	3	3	3	3	3		

Рейтингова оцінка курсанта з кредитного модуля (R), складається з балів, що він отримує за:

- поточний контроль на групових заняттях;
 - виконання практичних завдань;
 - виконання 6 модульних контрольних робіт;
 - відповідь на диференційованому заліку;
 - штрафні та заохочувальні бали.
- Курсова робота оцінюється окремо.

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
80 - 89	B	добре
65 - 79	C	
55 - 64	D	задовільно
50 - 54	E	

35 - 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Основна література:

1. Екологічна безпека військ : підручник / С.Р. Артем'єв, О.М. Блекот, В.В. Марущенко та ін.; за ред. С.Р. Артем'єва. Харків: Підручник НТУ "ХП", 2012. 308 с.
2. Напрямки вдосконалення природоохоронної діяльності в ЗС України Ю.І. Ситник, О.І. Лисенко, С.М. Чумаченко та ін.; за ред. О.І. Лисенка. К.: ННДЦ ОТ і ВБ України, 2006. 424 с.
3. Екологічна безпека військ: навчальний посібник / М.С. Підлісна, І.Г. Мазор, Б.А. Катеринчук та ін. Київ, 1998. 130 с.
4. Артем'єв С.Р., Ватащук П.Г., Ільяшенко. Т.О. Основи екологічної безпеки військ: курс лекцій. Харків: ФВП НТУ "ХП", 2007. 120 с.
5. Основи екологічної безпеки військ / Артем'єв С.Р., Блекот О.М., Марущенко В.В. та ін. Харків: Технологічний центр, 2010. 320 с.
6. Артем'єв С.Р., Блекот О.М. Основи екологічної безпеки військ: навчальний посібник. Х.: ФВП НТУ "ХП", 2009. 240 с.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Семестр	Змістові модулі, форми контролю успішності навчання
9	ЗМ 1; МК-1; ЗМ 2; ЗМ 3; ЗМ 4; ЗМ 5; ЗМ 6; МК-2; ЗМ 7; ЗМ 8; МК-3; ЗМ 9; МК-4; ЗМ 10; МК-5; КР; ЗМ 11; МК-6; ДЗ.

Таблиця 3 – Перелік дисциплін

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Аналітична хімія	РХБ захист
Бойові токсичні хімічні речовини	Військове стажування
Біологічна зброя	
РХБ небезпечні об'єкти	

Провідний лектор:

ТВО начальника кафедри хімії та БТХР
к.т.н., доц., підполковник

С.ПЕТРУХІН